

СЕДАМНАЕСТИ
ПЕДАГОШКИ ФОРУМ СЦЕНСКИХ УМЕТНОСТИ

*Социолошки аспекти педагогике и извођаштва у
сценским уметностима*

КЊИГА САЖЕТАКА

Приредила:
др Милена Петровић

Факултет музичке уметности
Београд, 2014.

Седмнаести
Педагошки форум сценских уметности
Београд, 12–14. децембар 2014.

Приредила
др Милена Петровић

Издавач
Факултет музичке уметности у Београду

За издавача
др Дубравка Јовичић, декан

ISBN 978-86-88-619-58-5

Слика на корици: Henri Matisse, *La musique*

САДРЖАЈ

Социологија педагогије и извођаштва

Маја Маријан

Социолошки аспекти музичке педагозије и извођаштва 7

Марија Томић

Опел о приручнику за свирање флауте Јохана Јоакима Кванца. Креативни сусрети извођача, композитора, педагога и теоретичара музике 10

Растко Поповић

Изградња интерпретације кроз поређење различитих издања музичког дела – наставник као истичивач и уредник педагошке литературе 12

Мирјана Живковић

Социолошки и културолошки аспекти педагозије и извођаштва музике Јосипа Славенског 14

Музичка педагогија и социологија

Вера Миланковић

Солмизација као друштвена игра 16

Сенад Казих

Значај социолошког аспекта у методичкој проведби посмртних у солфеђу 18

Сања Грујић-Влајнић

Социјализација и кооперативни начин учења у музичком образовању деце – на примеру музичких игра и у оквиру групе наставе клавира 20

Александра Каралић

Музички квиз – допринос социолошком аспекту музичке педагозије 23

Милена Петровић, Гордана Ачић, Мирјана Недељковић

Како превазићи проблем досаде у музичком образовању? 26

Могућности унапређења аналитичке и педагошке праксе

Аница Сабо, Зоран Божанић, Јелена Михајловић Марковић, Соња Маринковић	
<i>Могућности унапређења аналитичке праксе</i>	29
Гордана Каран, Александра Бранковић, Теодора Шмит	
<i>Утицај тембра на превођење звука у ноћну слику</i>	33
Милена Миладиновић, Невена Тривић, Анита Савић, Тијана Мирковић, Милена Петровић	
<i>Увођење имитације у извођење а prima vista примера у настави солфеђа</i>	35

Тријада: ученик–наставник–родитељ

Татјана Поповић	
<i>Однос и сарадња родитеља и ученика музике</i>	39
Марија Савић	
<i>Стратегије музичког васпитања у дечијем музиком развоју на предшколском узрасу</i>	42
Анита Савић, Невена Тривић, Милена Миладиновић, Тијана Мирковић, Милена Петровић	
<i>Критеријуми оцењивања у настави солфеђа</i>	45
Невена Тривић, Анита Савић, Милена Миладиновић, Тијана Мирковић, Милена Петровић	
<i>Разлози за прекид музичког образовања</i>	48

Музика као стожер културног идентитета

Надежда Мосусова	
<i>Сценичност ојуса Стевана Мокрањца</i>	51
Александра Паладин	
<i>Фестивал „Мокрањчеви дани“</i>	52
Милош Браловић, Стефан Савић	
<i>Развој свесћи о култури у средњим музичким школама. Сећање на Стевана Симојановића Мокрањца</i>	53

Бојана Радовановић, Ана Ђорђевић

<i>Улога музичке културе у креирању културног идентитета – Мокрањац у настави средњих школа</i>	55
---	----

Марија Радовановић, Неда Колић

<i>(Ван)наставне/музичке активности у основном школству</i>	57
---	----

Драган Ашковић

<i>О црквеном певању „на тлас“ као најстаријој методи преношења музичке традиције</i>	59
---	----

Марија Голубовић

<i>Непознати Миланковић: О Бојдану Миланковићу и његовом педагошком раду у области музике</i>	61
---	----

Комуникација музиком

Дренка Добросављевић

<i>Педагошка и научна комуникација и комуникациони</i>	64
--	----

Вера Миланковић

<i>Како образовати музичку публику?</i>	67
---	----

Александра Паладин

<i>90. рођендан Радио Београда</i>	69
--	----

Музика и значење

Милена Петровић

<i>Музичко-лингвистичка антропологија: социјално-културолошка интеракција музике и језика</i>	71
---	----

Сабина Видулин

<i>Корелација умјетности и језика у сврху развоја ученикова знања и умјећа</i>	73
--	----

Јелена Дамњановић

<i>Разлика у музичким реченицама музичара и немудраца</i>	76
---	----

Дина Војводић

<i>Филозофски концепти Конкорд сонате Чарлса Ајвза. Есеји уз Сонату</i>	79
---	----

уметничке музике, педагогије, извођачке делатности и друго) присутно у образовном систему у Србији, када је у питању средње музичко образовање, будући да су средње музичке школе институције у којима се већином формирају професионални музичари на овим просторима.

Метод

Спроведена је анкета у средњим музичким школама (у Београду, Крагујевцу, Панчеву и Новом Саду) помоћу којих смо покушали да пронађемо одговоре на наша питања. Поред тога, спроведен је и разговор са наставницима у вези са заступљеношћу Мокрањца у наставном плану и програму.

Резултати

Резултати анкете су интерпретирани према теорији о моделима културне меморије Јана Асмана.

Кључне речи: Стеван Стојановић Мокрањац, културна меморија, средње музичке школе, анкете.

Области истраживања: Музичка педагогија

Development of cultural awareness in music high schools. Remembering St. St. Mokranjac

Milos Bralovic and Stefan Savic

Master student at the Musicology Department

Faculty of Music Belgrade

milosbralovic@gmail.com, stefansavic111@yahoo.com

Theoretical background

There are numerous ways to construct cultural phenomena images in one area. In that sense, Jan Assman teaches us the ways of adopting certain cultural phenomena into something he calls *cultural memory*.

Aim

It seems to us that the presence of Stevan Stojanović Mokranjac's oeuvre in Serbian education system (as a foundation of Serbian artistic music, pedagogy, public performance etc.) is to be re-examined, especially in music high schools, as the institutions where the most of professional musicians are formed.

Method

The questionnaire has been conducted in the music high schools (in Belgrade, Kragujevac, Pančevo and Novi Sad). Music high school teachers were invited to talk about the presence of Mokranjac's oeuvre in music high school's yearly edu-

cation plans.

Results

The results of the questionnaire are interpreted according to Jan Assman's theory about *cultural memory*.

Keywords: Stevan Stojanović Mokranjac, cultural memory, music high school, questionnaire

Field of research: Music education

Улога музичке културе у креирању културног идентитета – Мокрањац у настави средњих школа

Бојана Радовановић и Ана Ђорђевић

Студенткиње мастер студија музикологије

Факултет музичке уметности, Београд

anadj91@gmail.com, br.muzikolog@gmail.com

Теоретска база

Разматрајући културни идентитет према теоретској платформи Јана Асмана (Jan Assman) о културној меморији, довели смо у питање место српске музике, а првенствено Стевана Стојановића Мокрањца у оквиру данашњег образовног система у Србији.

Циљ

Циљ истраживања које смо спровели у гимназијама и средњим школама усмереног образовања у Србији јесте сагледавање позиције Мокрањца и његове делатности при конституисању културног идентитета у току формативног периода младог човека.

Метод

Као најподесније решење за испитивање већег броја ученика препознали смо емпиријски истраживачки метод, те је истраживање спроведено путем писмене анкете у форми упитника. Такође, кроз разговоре са професорима музичке културе размотрили смо квалитет и флексибилност оног дела наставног плана и програма који је предвиђен за обрађивање српске уметничке музике са посебним освртом на Мокрањчев опус.

Резултати

Добијени резултати осветљавају проблематику односа друштва како према култури, тако и музици у оквиру ње. Покушали смо да на основу

резултата анкета са ученицима и разговора са наставницима уочимо пропусте у курикулуму предмета Музичка култура, и на основу тога, предложимо нове приступе и начине реализације наставе.

Кључне речи: Мокрањац, културни идентитет, културна меморија, средња школа, Музичка култура

Обласи исцраживања: Музичка педагогија

The Role of Studying Music in Forming of Cultural Identity – Mokranjac in High School Education

Bojana Radovanovic and Ana Djordjevic
Master students at the Musicology Department
Faculty of Music, Belgrade
anadj91@gmail.com, br.muzikolog@gmail.com

Theoretical background

Considering cultural identity according to Jan Assman's theoretical platform and his cultural memory theory, we are posing a question of the place that Serbian music and Stevan Stojanović Mokranjac have in educational system in Serbia today.

Aim

The aim we wanted to achieve with our research conducted in gymnasium and other high schools is to perceive Mokranjac's position in construction of cultural identity that occurs in this period of a young man's life.

Method

In order to examine largest possible number of students, we used empirical and explorative method via questionnaire technique.

Results

The results gave us insight about issues concerning attitude towards culture and music within that culture. Through conversations with music teachers we investigated quality and flexibility in the part of the curriculum concerning Serbian classical music, Mokranjac's opus particularly. We used this kind of analysis that provides a good input in curriculum lapses to suggest new approaches in musical education, thus improving it.

Keywords: Mokranjac, cultural identity, cultural memory, high school, studying music

Field of research: Music education

(Ван)наставне/музичке активности у основном школству

Марија Радовановић и Неда Колић

Студенти мастер студија музикологије,

Факултет музичке уметности, Београд

radovanovicmarija91@gmail.com, nedica.kolic@gmail.com

Теоретска база

Закон о основном школском образовању и васпитању, према Члану 42, налаже организовање слободних активности ученика у оквиру културних активности школе, у циљу „подстицања индивидуалних склоности и интересовања“ у области науке, спорта, медија, културе, уметности, самим тим и музичке делатности. Имајући на уму Гарднерову (Gardner) концепцију о вишеверним интелигенцијама, у које се убраја и музичка, јасна ја чињеница да недостатак музичке активности умањује комплетан опсег интелектуалних компетентности појединца, у нашем случају ученика основне школе.

Циљ

Разматрање заступљености различитих видова музичке активности предвиђених према наставном плану и програму за основно школско образовање, као и начина на који музичка уметност „доприноси“, не само развитку музичких способности ученика, већ и социолошкој категорији, односно, екстравертности појединца.

Дојринос исцраживања

Откривање компонената које утичу на комплетан ментални развој ученика. Другим речима, презентовање могућих начина организовања музичких активности деце које би допринеле њиховој социјализацији и развијању културне свести.

Импликације

Ако је дужност школе да посебну пажњу посвећује, између осталог, формирању музичке групе ученика, требало би да наставни кадар допринесе осмишљавању прикладних музичких секција (попут школског хора, оркестра, музичког бенда) и њеном придруживању другим секцијама (драмској, спортској, литерарној) – а у складу са могућностима и интересовањима ученика – будући да се тиме остварује утицај на психолошки и социолошки развој деце.

Кључне речи: Основно школство, музичке активности, културна свест, социјализација.

Обласи исцраживања: Музичка педагогија у основној школи, музичке активности, развојна и педагошка психологија.

Социолошки аспект педагогије и извођаштва у сценским уметностима.

Седамнаести педагошки форум сценских уметности,

Београд, 12–14. децембар 2014.

Књига сажетака

Приредила

др Милена Петровић

Издавач

Факултет музичке уметности у Београду

2014

За издавача

др Дубравка Јовичић, декан

Главни и одговорни уредник

др Гордана Каран, ред. проф. ФМУ у Београду

Припрема за штампу

Душан Ђасић

Штампа

Тон плус, Београд

Тираж

150

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

371.3::78(048)

37.036(048)

78:159.9(048)

78:316.7(048)

ПЕДАГОШКИ форум сценских уметности (17 ; 2014 ; Београд)

Социолошки аспект педагогије и извођаштва у сценским уметностима :
књига сажетака / Седамнаести педагошки форум сценских уметности,
[12–14. децембар], Београд 2014. ; приредила Милена Петровић. – Београд :
Факултет музичке уметности, 2014 (Београд : Тон Плус). – 104 стр. ; 21 cm

Упоредо срп. текст и енгл. превод. – Тираж 150.

ISBN 978-86-88619-58-5

1. Петровић, Милена [уредник]

а) Музичко образовање – Настава – Апстракти б) Уметничко образовање –
Апстракти с) Музика – Психолошки аспект – Апстракти д) Музика –
Социолошки аспект – Апстракти

COBISS.SR-ID 211661836
